

ETEKA

SIVISTA

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Kysely ammatillisten oppilaitosten ja yritysten yhteistyöstä 2026

Maaliskuu 2026

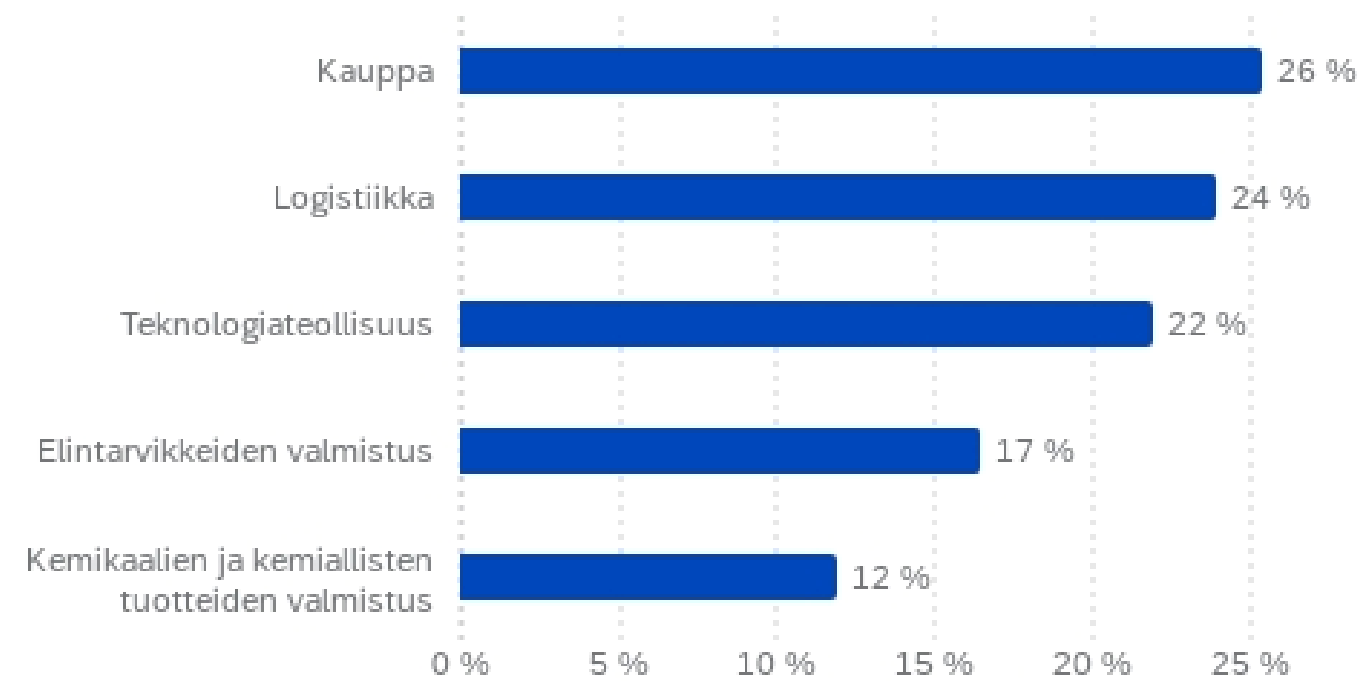
Tutkimuksen toteutus

TAVOITE	Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa yritysten kokemuksia ja kehitystoiveita ammatillisten oppilaitosten kanssa tehtävästä yhteistyöstä.
TIEDONKERUU	Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluina helmi-maaliskuussa 2026.
KOHDERYHMÄ & VASTAUSMÄÄRÄ	Tutkimuksen kohderyhmän muodostivat seuraavien toimialojen yritykset Suomessa: kauppa, logistiikka, teknologiateollisuus, kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus, elintarvikkeiden valmistus. Tutkimus perustuu 200 vastaukseen.
AINEISTON KERUU	Bondata Tutkimuspalvelut

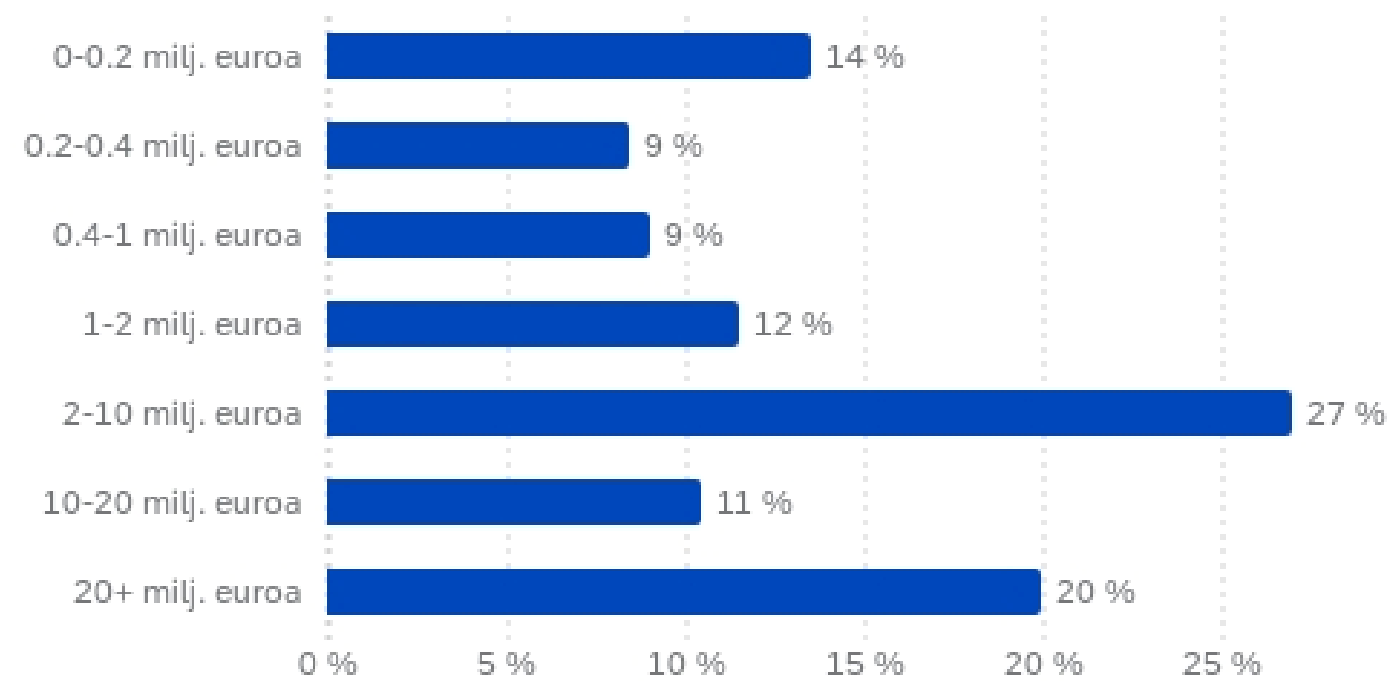

Taustatiedot

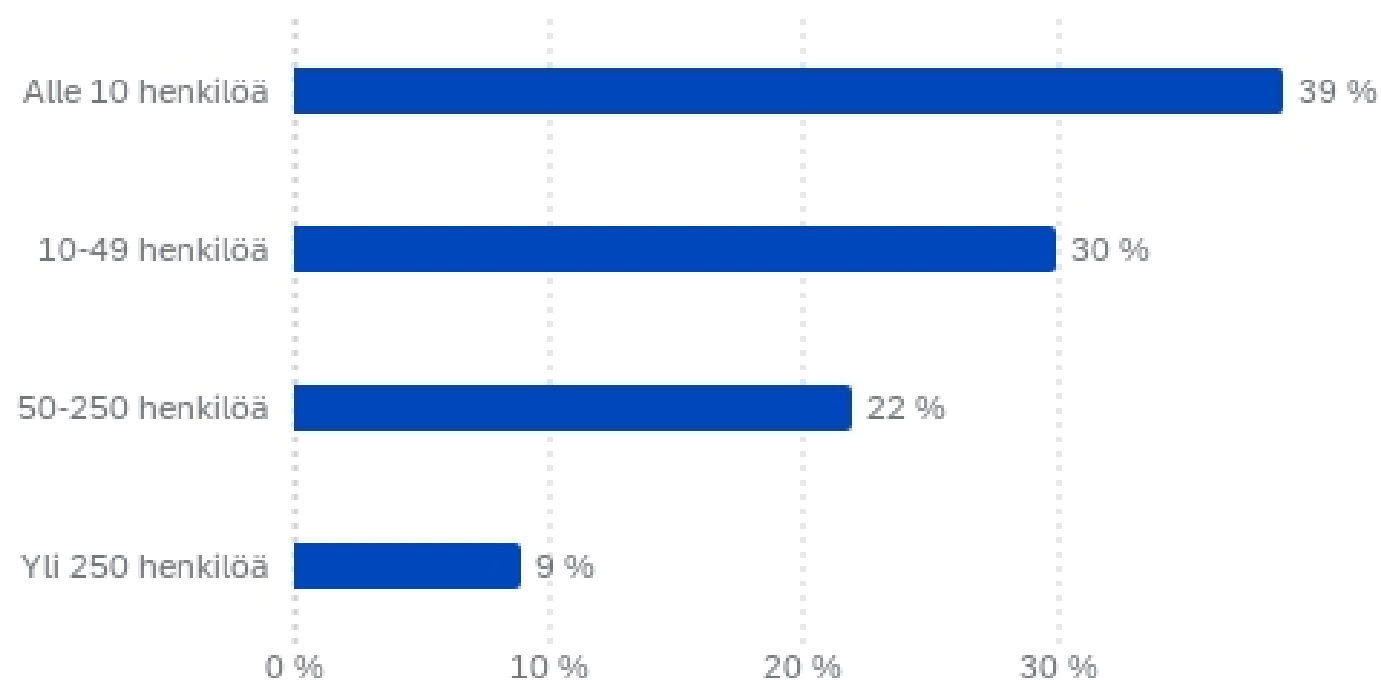
Toimiala, kiintiöinti 200

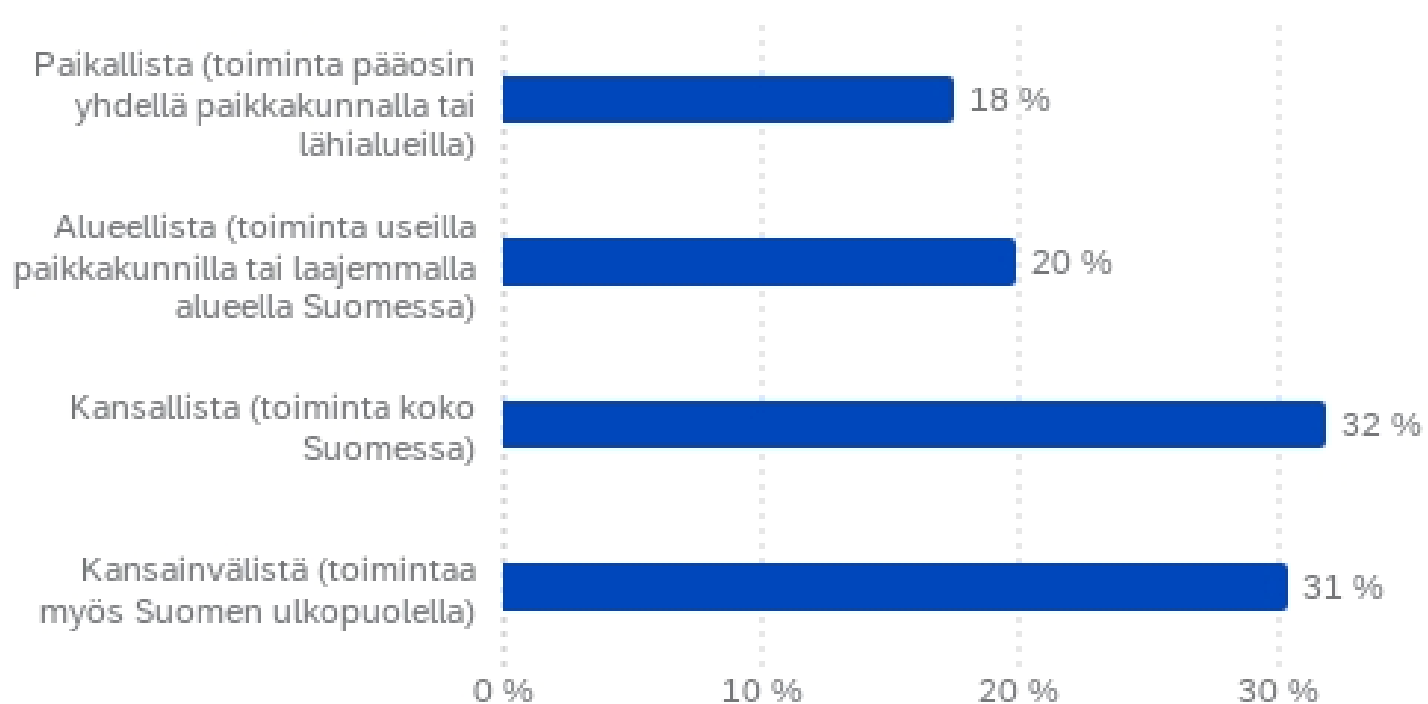
Liikevaihtoluokka 200

Henkilöstön lukumäärä 200

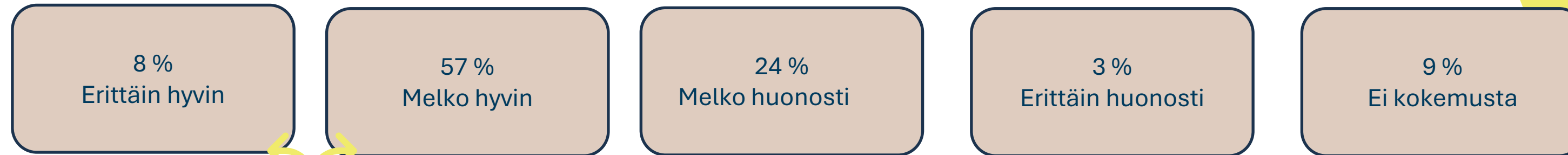

Yrityksen toiminnan laajuus (valitse yksi) 200

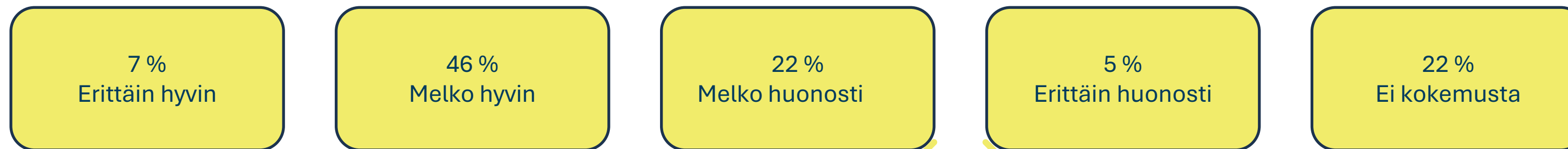

Kuinka hyvin seuraavat palvelut vastaavat yrityksenne tarpeisiin?

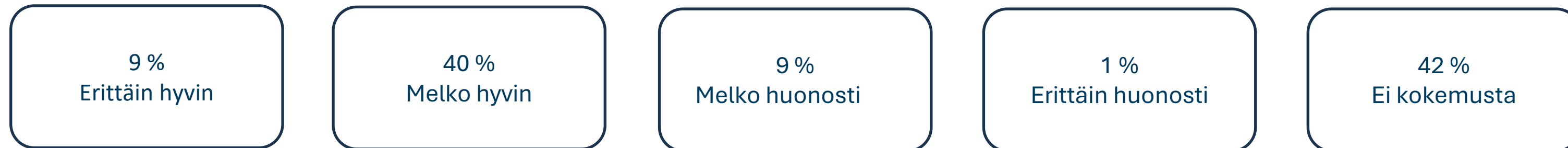
Ammatilliset tutkinnot

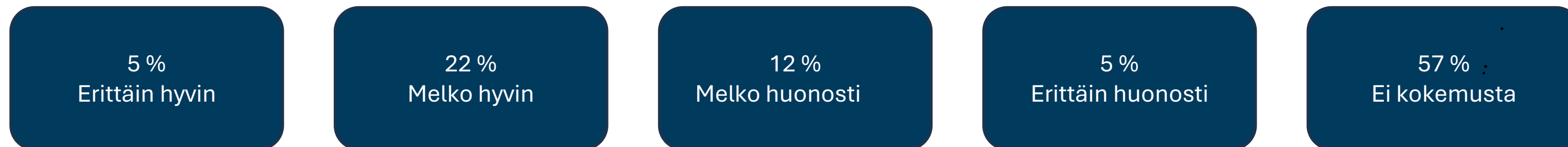
Tutkinnon osat

Maksullinen koulutustarjonta

Muut yhteistyömuodot

Ammatillisen tutkinnot	Kauppa	Logistiikka	Teknolohiateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Erittäin hyvin	6 %	12	-	16 %	12 %
Melko hyvin	68 %	60	62 %	58 %	59 %
Melko huonosti	26 %	24	31 %	26 %	24 %
Erittäin huonosti	-	4 %	7 %	-	5 %
Tutkinnon osakoulutukset	Kauppa	Logistiikka	Teknolohiateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Erittäin hyvin	9 %	9,5 %	-	20 %	12,5 %
Melko hyvin	65 %	56 %	58 %	56 %	44 %
Melko huonosti	24	25 %	37 %	20 %	31 %
Erittäin huonosti	2 %	9,5 %	5 %	4 %	12,5 %
Maksullinen koulutustarjonta	Kauppa	Logistiikka	Teknolohiateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Erittäin hyvin	16 %	10 %	15 %	21 %	23 %
Melko hyvin	64 %	74 %	64 %	74 %	69 %
Melko huonosti	16 %	16 %	21 %	5 %	8 %
Erittäin huonosti	4 %	-	-	-	-
Muut yhteistyömuodot: rekrytoinnin tuki	Kauppa	Logistiikka	Teknolohiateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Erittäin hyvin	13 %	14 %	-	31 %	
Melko hyvin	61 %	45 %	50 %	38 %	50 %
Melko huonosti	22 %	18 %	39 %	31 %	30 %
Erittäin huonosti	4 %	23 %	11 %	-	20 %

Kuinka hyvin ammatillisen oppilaitosten koulutukset ja palvelut vastaavat yrityksenne tarpeisiin?

Perusteluja vastauksiin

- Koulutustarjonta ei vastaa yritysten tarpeita, joillain aloilla tarjonta on hyvin rajallista tai sitä ei ole.
- Toimialan erityisosaaminen korostuu: kaikkea tarvittavaa ei saada oppilaitoksista, mikä lisää yrityskohtaisen perehdytyksen ja osaamisen kehittämisen tarvetta.
- Yrityksen oma koulutus ja oma kouluttaja ja koulutukset auttavat erityisesti uusia, kokemattomia työntekijöitä.
- Oppilaitostentoimintaa koetaan paikoin passiiviseksi ja tehottomaksi.
- Koulutuksen laatu ja työelämävalmius vaihtelevat.
- Rekry- ja oppilaitosyhteistyö on ollut vaihtelevaa.
- Tarvittaisiin enemmän taloudellista tukea suoraan koulusta palkkaamiseen (esim. palkkatuki)

Yhteistyö

69 % vastaajista teki säännöllistä yhteistyötä vähintään yhden ammatillisen oppilaitoksen kanssa vuonna 2025

26 %
Ei yhdenkään

26 %
1 oppilaitoksen
kanssa

33 %
2-3 oppilaitoksen
kanssa

10 %
4-14
oppilaitoksen
kanssa

Tärkeimmät asiat oppilaitosyhteistyön tekemiseen

asteikolla 1 = ei lainkaan tärkeää 5 = erittäin tärkeää

4,3

Osaavan työvoiman
saatavuuden
varmistaminen

3,8

Yhteiskuntavastuun
toteuttaminen ja
työllistymisen
tukeminen

3,6

Henkilöstön
osaamisen
kehittäminen ja
täydennyskoulutus

Vähiten tärkeät asiat yhteistyön tekemisessä

2,6

Kansainvälisten
osaajien tavoittaminen

3,1

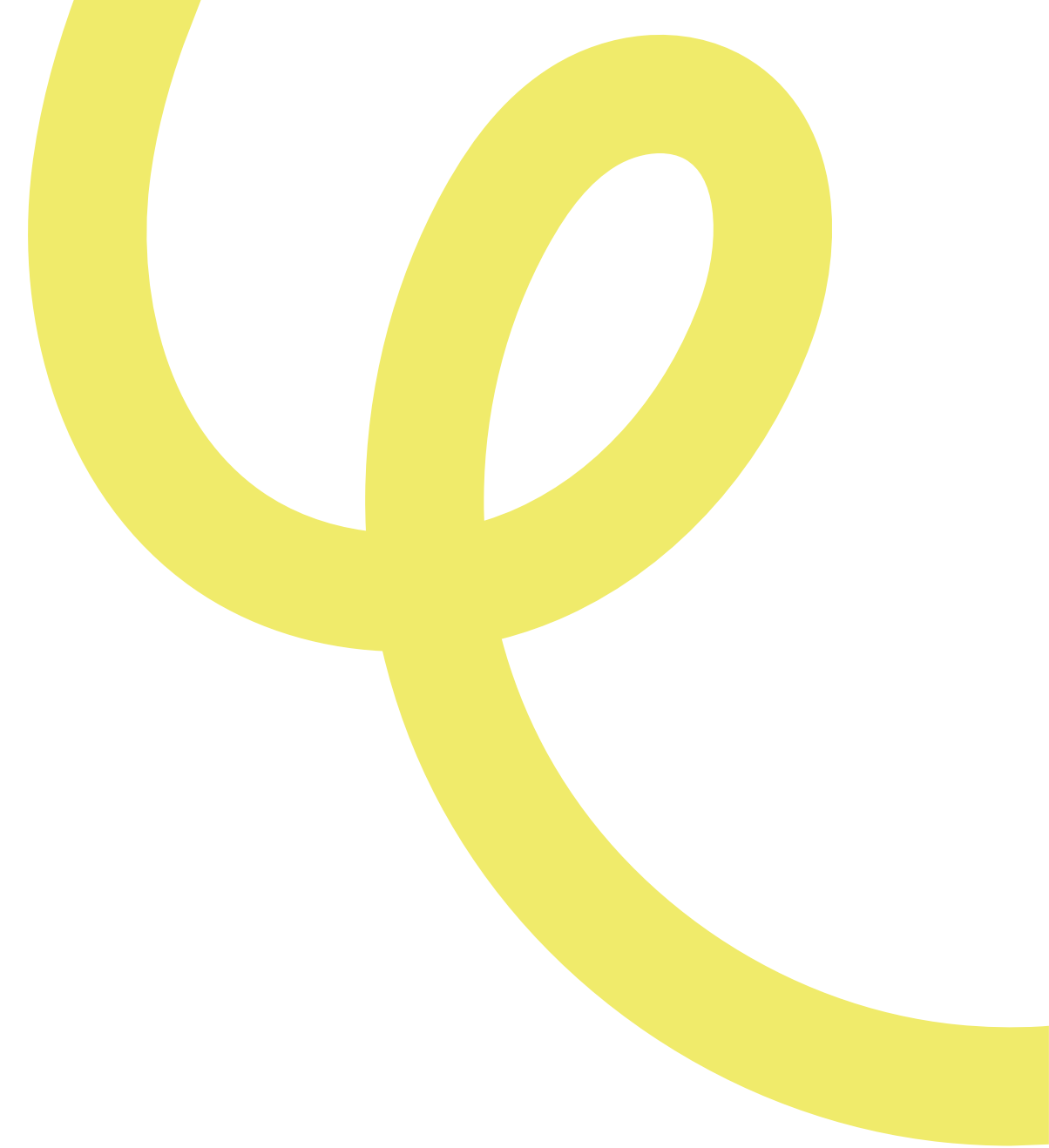
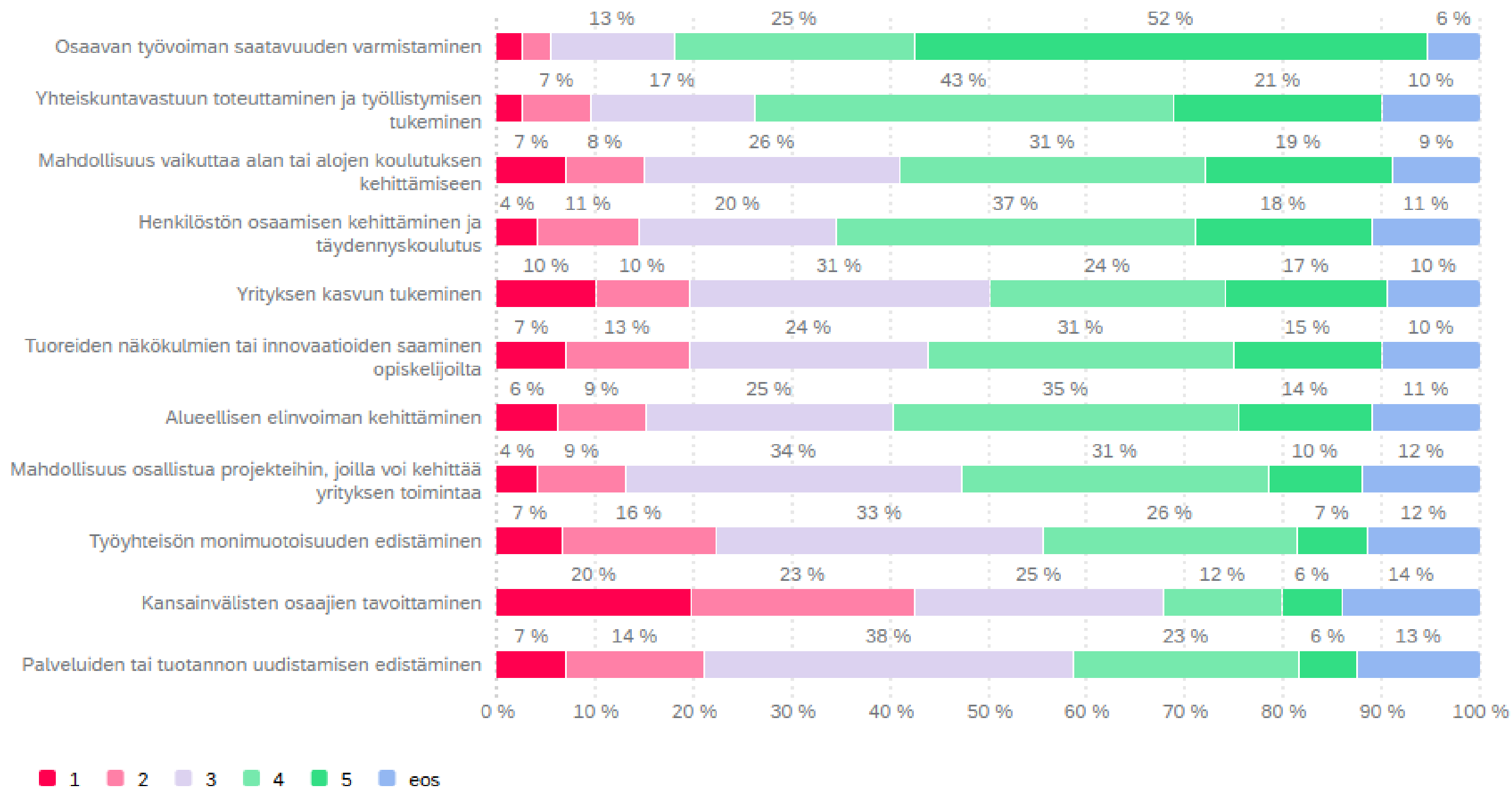
Palveluiden tai tuotannon
uudistamisen
edistäminen

3,1

Työyhteisön
monimuotoisuuden
edistäminen

Jakaumat

Jakaumat: Arvioi alla olevien tekijöiden tärkeyttä ammatillisen oppilaitoksen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Asteikko: 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä tai en osaa sanoa 200

Keskiarvot toimialan mukaan

Keskiarvot: Arvioi alla olevien tekijöiden tärkeyttä ammatillisen oppilaitoksen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Asteikko: 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä

Toimialan mukaan ↑	Kauppa	Logistiikka	Teknolgiateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Alueellisen elinvoiman kehittäminen	3,5	3,4	3,4	3,6	3,4
Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja täydennyskoulutus	3,6	3,7	3,4	3,7	3,8
Kansainvälisten osaajien tavoittaminen	2,5	2,1	2,7	2,6	3,2
Mahdollisuus osallistua projekteihin, joilla voi kehittää yrityksen toimintaa	3,5	3,2	3,5	3,2	3,5
Mahdollisuus vaikuttaa alan tai alojen koulutuksen kehittämiseen	3,8	3,5	3,4	3,5	3,2
Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen	4,3	4,2	4,3	4,4	4,0
Palveluiden tai tuotannon uudistamisen edistäminen	3,1	3,1	2,9	3,3	3,2
Tuoreiden näkökulmien tai innovaatioiden saaminen opiskelijoilta	3,6	3,3	3,2	3,4	3,2
Työyhteisön monimuotoisuuden edistäminen	3,2	3,0	3,0	3,2	3,3
Yhteiskuntavastuun toteuttaminen ja työllistymisen tukeminen	4,3	3,6	3,6	3,7	3,7
Yrityksen kasvun tukeminen	3,6	3,3	3,1	3,3	3,0
Keskiarvo	3,5	3,3	3,3	3,5	3,4

Mistä tiivis yhteistyö oppilaitoksen kanssa rakentuu?

Yhteistyö on käytännönläheistä: yritykset tarjoavat työelämässä oppimisen paikkoja ja opettajat tukevat jaksojen sujuvuutta; tuloksina työllistymisiä ja toimivia polkuja harjoittelu → kesätyö → oppisopimus.

Tulokset näkyvät osaajina ja kehittämisenä: Yritykset löytävät hyviä tekijöitä, oppilaitos koetaan toimivana rekrytointikanavana

Rekrykoulutukset ja täydennyskoulutus: räätälöidyt perehdytys- ja osaamisen kehittämiskokonaisuudet sekä korttikoulutukset; parhaimmillaan erittäin hyviä tuloksia ja osaamisen vahvistumista

Huomioitavat haasteet: työpaikkaohjaukseen kuluva aika, opiskelijoiden valmiuksien vaihtelu ja työelämässä oppimisen ajoitus sekä toimialan turvallisuus-/työympäristövaatimukset voivat rajata yhteistyön laajuutta.

Onnistumisen ydin: aktiivinen vuoropuhelu, selkeät kontaktit, nopeat käytännön järjestelyt muun muassa oppisopimukset sekä reunaehtoien, kuten turvallisuusasioiden huomiointi

Yhteistyö vahvistaa myös näkyvyyttä: yritysvierailut, oppilaitosvierailut sekä opinto-ohjaajille suunnatut tilaisuudet tukevat alan ja yritysten tunnettua ja helpottavat polkua harjoitteluun ja rekrytointiin; kumppanisopimuksilla on saatu hyvää näkyvyyttä.

Onnistuminen edellyttää sujuvaa arkea: korostuvat matalan kynnyksen yhteydenpito, selkeät kontaktit, säännölliset tapaamiset sekä käytännön asioiden, kuten oppisopimusten nopea hoitaminen.

Projektit, hankkeet ja opinnäytetyöt: opiskelijaprojektit ja kehittämishankkeet tuovat konkreettisia tuloksia ja ulkopuolista näkemystä liiketoimintaan.

Sisältöihin vaikuttaminen & alan vetovoima: yritykset tuovat osaamistarpeita koulutukseen ja osallistuvat vierailuihin/tapahtumiin, mikä edistää työelämävastaavuutta, näkyvyyttä ja sujuvia polkuja työllistymiseen.

Miten yhteistyötä tulisi kehittää, jotta se paremmin vastaisi yritysten tarpeita

Säännöllinen ja aktiivinen vuoropuhelu: nimetyt kontaktit, matalan kynnyksen tapaamiset ja muu toimiva arjen viestintä.

Koulutuksen työelämävastaavuus: perustaidot ja käytännön taidot kuntoon, huolehditaan toimialakohtaisesta osaamisesta.

Sujuvat työelämässäoppimis- ja rekrytointipolut: Ennakoitavat ja pidemmät jaksot, selkeät tavoitteet sekä polut työelämässä oppimisesta kesätöihin ja pysyvään työllistymiseen

Selkeät prosessit ja byrokratian minimointi: Yhdenmukaiset käytännöt oppilaitosten kesken, selkeä vastuunjako oppilaitoksen ja yrityksen välillä.

Ajantasainen osaaminen ja opettajien työelämäkytkös: Ripeä reagointi teknologioiden ja toimialojen muutoksiin.

Tiedottaminen ja näkyvyys: yritykset selkeämmin esiin oppilaitoksissa ja koulutustarjonta yrityksissä.

Ennakointi ja resursointi: Alueellisen ennakointityöhön osallistuminen ja tiedon hyödyntäminen, tuki monikielisyyteen ja riittävien opetus- ja ohjausresurssien varmistaminen.

Miten tärkeänä pidätte seuraavia asioita, kun valitsette koulutuksen järjestäjää kumppaniksenne?

4,4

Koulutuksen järjestäjä huomioi yrityksen toimialan erityispiirteet

4,3

Koulutuksen järjestäjä on erikoistunut tietyn alan koulutuksiin

4,2

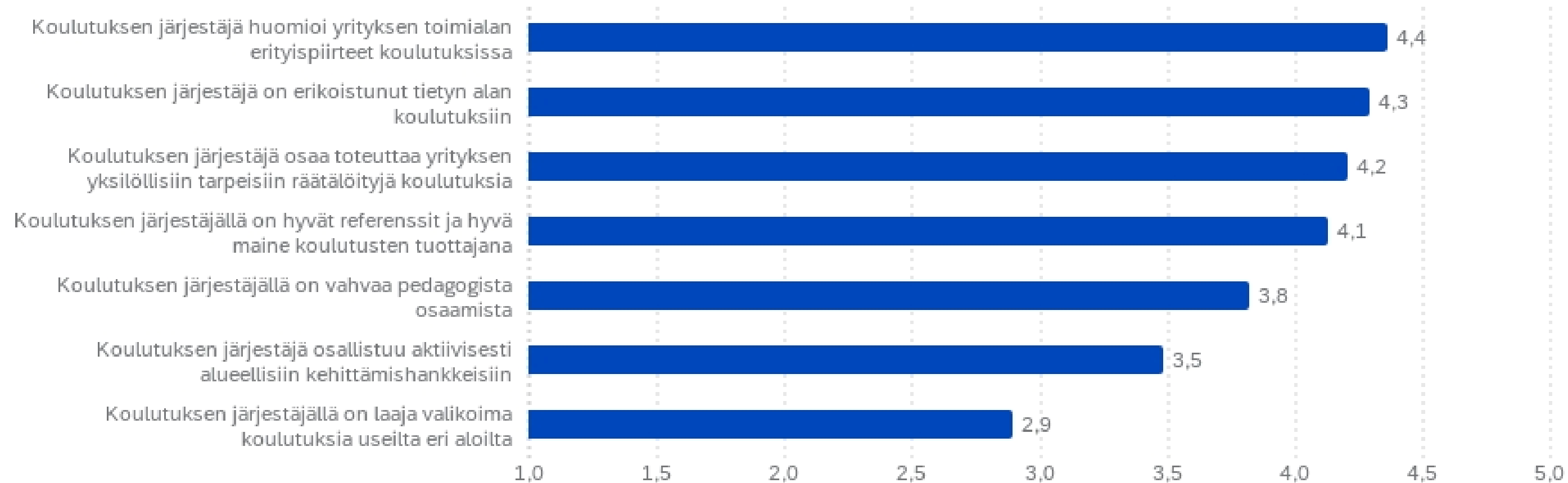
Koulutuksen järjestäjä osaa toteuttaa yrityksen yksilöllisiin tarpeisiin räätälöityjä koulutuksia

2,9

Koulutuksen järjestäjällä on laaja koulutuksia useilta eri aloilta

Yhteiset toimintatavat ja tulevaisuuden kehittäminen

Keskiaivot: Kun olette valinneet tai valitsette ammatillisen koulutuksen järjestäjää kumppaniksenne, miten tärkeänä pidätte seuraavia asioita? Asteikko: 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä 196

Keskiarvot toimialan mukaan

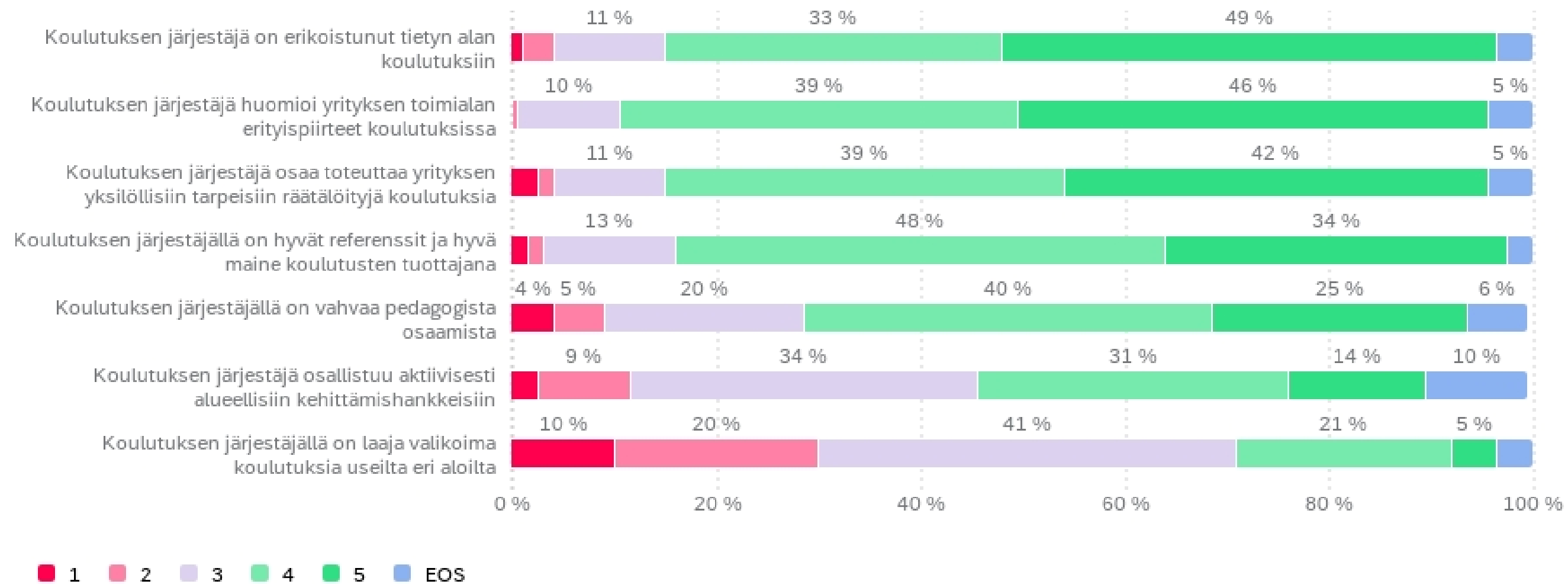

Keskiarvot: Kun olette valinneet tai valitsette ammatillisen koulutuksen järjestäjää kumppaniksenne, miten tärkeänä pidätte seuraavia asioita? Asteikko: 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä

Toimialan mukaan ↑	Kauppa	Logistiikka	Teknoliateollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Koulutuksen järjestäjä huomioi yrityksen toimialan erityispiirteet koulutuksissa	4,2	4,5	4,3	4,4	4,6
Koulutuksen järjestäjä on erikoistunut tietyn alan koulutuksiin	4,3	4,5	4,2	4,2	4,3
Koulutuksen järjestäjä osaa toteuttaa yrityksen yksilöllisiin tarpeisiin räätälöityjä koulutuksia	4,2	4,1	4,3	4,2	4,3
Koulutuksen järjestäjä osallistuu aktiivisesti alueellisiin kehittämishankkeisiin	3,6	3,3	3,4	3,5	3,7
Koulutuksen järjestäjällä on hyvät referenssit ja hyvä maine koulutusten tuottajana	4,1	4,3	4,1	4,0	4,0
Koulutuksen järjestäjällä on laaja valikoima koulutuksia useilta eri aloilta	3,0	2,8	2,9	3,0	2,7
Koulutuksen järjestäjällä on vahvaa pedagogista osaamista	4,0	3,7	3,9	3,8	3,7
Keskiarvo	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9

Jakaumat

Jakaumat: Kun olette valinneet tai valitsette ammatillisen koulutuksen järjestäjää kumppaniksenne, miten tärkeänä pidätte seuraavia asioita? Asteikko: 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä tai en osaa sanoa 200

Millaisissa asioissa toivotte tiiviimpää yhteistyötä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa yrityksenne näkökulmasta?

1. Koulutuksen ja tutkinnon osien sisällön kehittäminen yhdessä yritysten kanssa

1. Yritykset haluavat vaikuttaa tutkinnon osien sisältöön sekä siihen, mitä ja miten oppilaitoksissa opiskellaan.
2. Toiveena on, että sisältö olisi nykyistä työelämälähtoisempää, käytännönläheisempää ja alakohtaiset erityistarpeet huomioivaa

2. Yhteydenpidon ja tiedonkulun parantaminen

1. Toivotaan aktiivisempaa, ennakoivampaa ja säännöllisempää yhteydenottoa oppilaitoksilta: mitä oppilaitoksessa tehdään, millaisia koulutuksia on tarjolla, millaisia uudistuksia on tulossa.
2. Myös kahdensuuntaista keskusteluyhteyttä yritysten tarpeista ja tulevista harjoittelupaikoista pidettiin tärkeänä

3. Harjoittelut, oppisopimus ja rekrytointiyhteistyö

1. Moni toivoo tiiviimpää yhteistyötä opiskelijoiden työelämässä oppimisen ja oppisopimuspaikkojen suunnittelussa, aikataulutuksessa ja sisällössä.
2. Yritykset kaipaavat tukea sopivien työelämässä oppijoiden ja kesätyöntekijöiden löytämiseen sekä rekrytointiin; oppilaitokselta odotetaan myös suosituksia parhaista opiskelijoista.

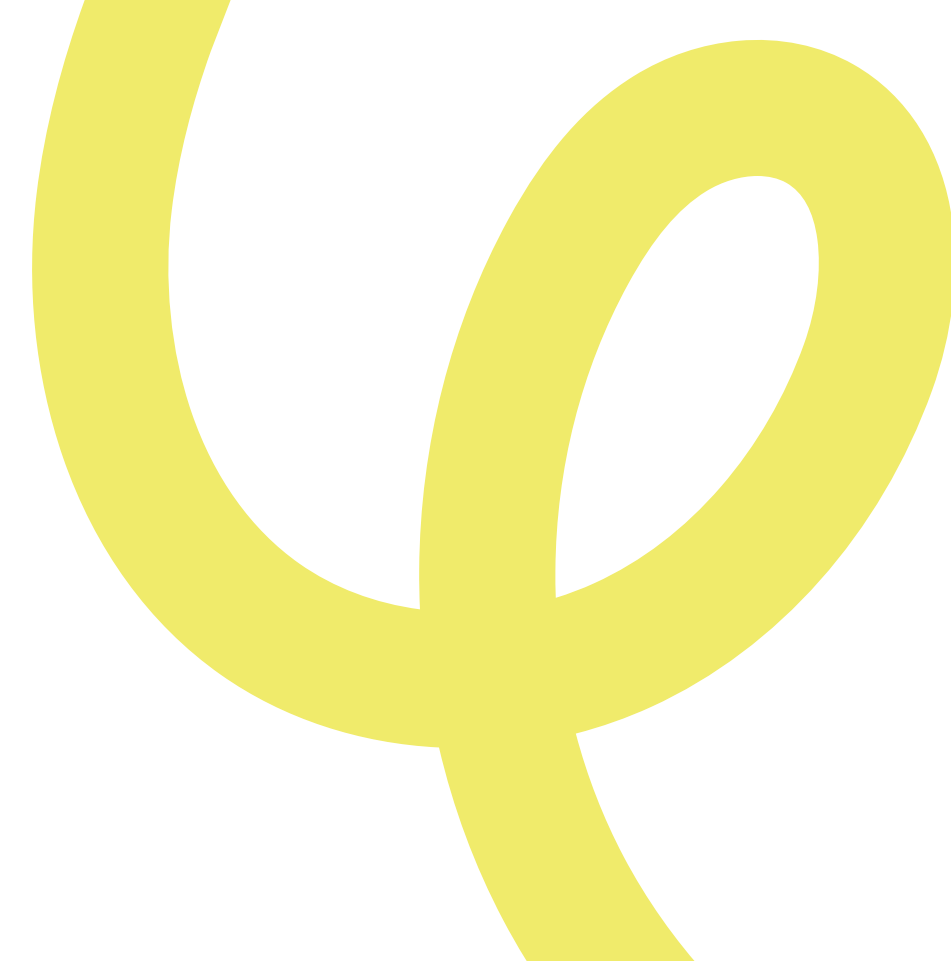
4. Yhteistyö käytännön ohjauksessa ja arvioinnissa työpaikoilla

1. Yritykset toivovat selkeyttä pelisääntöihin, vastuukysymyksiin ja ohjauskäytäntöihin työssäoppimisjaksoilla.
2. Toistuvia toiveita ovat esimerkiksi työnantajille suunnattu maksuton arviointikoulutus, tiiviimpi seuranta opiskelijoiden tilanteesta sekä parempi tuki käytännön ohjauksen toteuttamiseen yrityksissä.

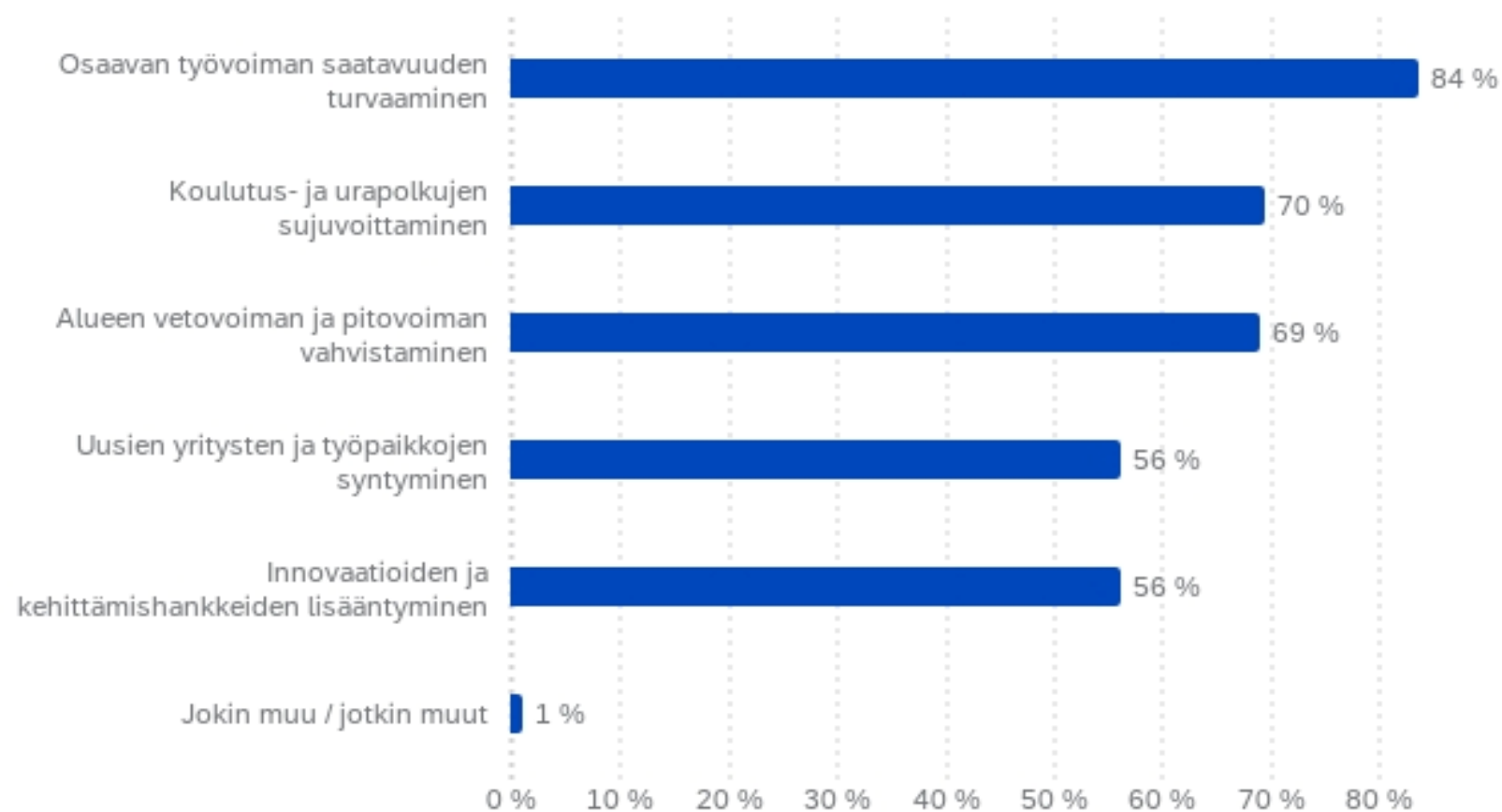
5. Yritysvierailut, työelämäjakso-opettajille ja näkyvyys puolin ja toisin

1. Useat mainitsevat tarpeen lisätä oppilaiden yritysvierailuja ja oppilaitoksen näkyvyyttä yritys kentässä.
2. Toistuvasti esiin nousee myös ajatus, että opettajilla tulisi olla työelämäjaksoja yrityksissä, jotta he ymmärtävät paremmin nykyistä työelämää ja sen osaamisvaatimuksia sekä voivat tuoda tätä realistista kuvaa koulutukseen.

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen voisi vastaajien mukaan parhaiten vahvistaa paikallista ja alueellista elinvoimaa

Missä asioissa alueen ammatillisten oppilaitosten ja työnantajien yhteistyö voisi parhaiten vahvistaa paikallista ja alueellista elinvoimaa? (voit valita useampia) 197

Toimialan mukaan	Kauppa	Logistiikka	Teknologiäteollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen	88 %	85 %	84 %	87 %	67 %
Koulutus- ja urapolkujen sujuvoittaminen	86 %	60 %	75 %	65 %	50 %
Alueen vetovoiman ja pitovoiman vahvistaminen	86 %	60 %	66 %	71 %	54 %
Uusien yritysten ja työpaikkojen syntyminen	69 %	55 %	41 %	68 %	46 %
Innovaatioiden ja kehittämishankkeiden lisääntyminen	71 %	45 %	59 %	52 %	50 %
Jokin muu, / jotkin muut	2 %	2 %	0 %	0 %	0 %

Onko jotain muuta, mitä haluaisitte kertoa oppilaitosyhteistyöstä tai sen kehittämisestä?

1. Opetuksen käytännönläheisyys ja perusosaamisen taso

1. Moni vastaaja kokee, että käytännön perustaitojen vahvistamista ja ruohonjuuritason tekemistä pitäisi lisätä.
2. Perusosaamisen ja perusasioiden hallinnan koetaan heikentyneen: opiskelijat tulevat harjoitteluun ilman riittäviä perustaitoja, ja työnantajilla ei ole resursseja opettaa näitä alkeita, vaan he toivovat voivansa keskittyä työpaikkakohtaisiin ”spesiaalijuttuihin”.
3. Toistuvia ovat myös huomiot siitä, että opetuksen laatua tulisi parantaa ja vaatimustasoa nostaa; opiskelijoita ei saisi ”päästää liian helpolla läpi”.

2. Työelämälähtöisyys ja oppilaitosten–työelämän vuoropuhelu

1. Useissa vastauksissa korostetaan, että opetuksen tulisi olla selkeästi työelämälähtöistä.
2. Oppilaitosten ja yritysten välisen vuoropuhelun, yhteydenpidon ja oikeiden kontaktien merkitystä painotetaan: opettajien ja työelämän välillä toivotaan tiiviimpää yhteistyötä ja yhteistä kieltä.
3. Myös oppilaitosten neuvottelukunnissa tapahtuva yritysedustajien kuuleminen mainitaan tärkeänä useammassa kommentissa.

3. Oppilaitosten aktiivisuus ja yhteistyön koordinointi

1. Toistuva teema on toive siitä, että oppilaitokset olisivat aloitteellisempia: lähestyisivät yrityksiä aktiivisemmin, kysyisivät työelämässä oppimisjaksoja ja kertoisivat selkeästi muista yhteistyömahdollisuuksista
2. Yritykset toivovat näkyvää, helposti löydettävää tietoa siitä, mitä oppilaitosten kanssa voi tehdä ja miten yhteistyö käynnistetään.
3. Useampi palautteen antaja korostaa, että varsinkin silloin kun yrityksen resurssit ovat niukat, oppilaitoksen rooli kontaktien ylläpidossa on ratkaiseva.

4. Harjoittelun ja oppisopimuksen laatu, kesto ja hyödyllisyys

1. Harjoittelua ja oppisopimusta pidetään tärkeänä väylänä työllistymiseen, ja useat kertovat positiivisista kokemuksista (harjoittelijat jäävät töihin, hyvä oppisopimusohjaus jne.).
2. Samalla moni tuo esiin, että nykyinen malli kuormittaa yrityksiä liikaa: opiskelijat kuluttavat resursseja, jos osaamistaso on liian matala ja ohjaus vie paljon työaika.
3. Yleinen toistuva huoli on, että vastuu opiskelijan opettamisesta ei saa jäädä työnantajalle, ja työelämässä oppimisen tulisi muodostaa pidempi, jatkumoakin tukeva polku.

5. Etäopetuksen vähentäminen ja ”kurin”/vaatimustason palauttaminen

1. Useat vastaajat kritisoivat etäopetuksen laajuutta:
2. Toistuvia ovat myös kommentit kurinalaisuuden vähenemisestä; toivotaan enemmän työelämätaitoja ja opiskelijoiden asenteen kehittämistä (vastuunotto, motivaatio, ei vain tutkintotodistuksen hakemista).
3. Näihin kytkeytyy vaatimus opetuksen ja koulutusajan tehokkaammasta hyödyntämisestä.

Kyselyn johtopäätökset

- **Yhteistyö on laajaa ja yrityksille tärkeää:** 69 % yrityksistä teki säännöllistä yhteistyötä vähintään yhden ammatillisen oppilaitoksen kanssa vuonna 2025.
- **Yhteistyön ydin on osaajatarpeessa:** tärkein syy yhteistyöhön on osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen (4,3/5), ja 84 % näkee osaajapulian ratkaisun vahvistavan parhaiten paikallista ja alueellista elinvoimaa.
- **Työelämävastaavuudessa kehitettävää:** 65 % arvioi ammatillisten tutkintojen vastaavan yrityksen tarpeisiin erittäin tai melko hyvin; samalla palautteissa korostuu vaihtelu laadussa ja opiskelijoiden työelämävalmiuksissa.
- **Toimialakohtaisuus ratkaisee kumppanivalinnan:** tärkeintä on, että koulutuksen järjestäjä huomioi toimialan erityispiirteet (4,4/5), on erikoistunut alaan (4,3) ja pystyy räätälöintiin (4,2).
- **Suurimmat kitkat liittyvät arjen sujuvuuteen ja perusosaamiseen:** yritykset kokevat koulutustarjonnan paikoin rajalliseksi, oppilaitosten toiminnan ajoittain passiiviseksi sekä opiskelijoiden perustaitojen tason heikentyneen, mikä lisää yrityskohtaista perehdytystarvetta.
- **Toimivin yhteistyömalli rakentuu selkeistä poluista ja vuoropuhelusta:** parhaimmillaan työelämässä oppiminen, kesätyöt ja oppisopimus muodostavat rekrytointipolun; onnistuminen edellyttää aktiivista vuoropuhelua, nimettyjä kontakteja ja ripeitä käytännön järjestelyjä.

Suosituksia yhteistyön kehittämiseen

- **Rakenna säännöllinen ja aktiivinen vuoropuhelu:** nimeä toimialakohtaiset yhteyshenkilöt, sovi vuosikello ja pidä yhteydenotto matalan kynnyksen periaatteella.
- **Terävöitä tarjonta yritys- ja toimialasegmenteittäin:** keskity niihin tutkintoihin, tutkinnon osiin ja maksullisiin koulutuksiin, joille on aito kysyntä, ja kehitä niitä yhdessä avainyritysten kanssa.
- **Mahdollista aito räätälöinti:** paketoi helposti ostettavia moduuleja ja toteuta yrityskohtaisia kokonaisuuksia (sisällöt, aikataulut, toteutustavat) yritysten tarpeiden mukaan.
- **Nosta käytännönläheisyyttä ja perustaitotasoa:** Varmista riittävä lähiopetuksen määrä ja sovi yritysten kanssa perustaitominimi, joka tulee hallita ennen työelämäjaksoja.
- **Systematisoi harjoittelu–oppisopimus–rekrytointi yhdeksi poluksi:** tee tavoitteet, roolit ja arviointi selkeiksi, suunnittele pidemmät ja ennakoitavat jaksot sekä tarjoa riittävä perehdytys työpaikkaohjaajille.
- **Yhdenmukaista prosessit ja minimoi byrokratia:** selkeät ohjeet, lomakkeet ja vastuunjako oppilaitoksen ja yrityksen välillä
- **Vahvista opettajien työelämäkytköstä:** järjestä säännöllisiä työelämäjaksoja yrityksissä ja kytke ne opetuksen konkreettiseen kehittämiseen.
- **Paranna tiedottamista ja näkyvyyttä:** tee yhteistyömahdollisuuksista helposti löydettäviä, lisää yritys- ja oppilaitosvierailuja sekä tuo alan urapolut näkyviksi opiskelijoille.

Sivistysala ry /
Finnish Education Employers (FEE)

Eteläranta 10, FI-00130 Helsinki
PL 30, FI-00131 Helsinki

www.sivista.fi

ETEKA

Sari Aarnio, projektipäällikkö
p. 050 408 3258
sari.aarnio@sivista.fi

www.sivista.fi/eteka